

Základy matematiky a statistiky pro humanitní obory

I

Pavel Rychlý Vojtěch Kovář

Fakulta informatiky, Masarykova univerzita
Botanická 68a, 60200 Brno, Czech Republic
{pary, xkovar3}@fi.muni.cz

19. 10. 2010

Obsah přednášky

Teorie množin

Množiny

Množinové operace

Teorie množin

- ▶ Teorie množin
  - ▶ spolu s logikou základní pilíř matematiky
  - ▶ všechny matematické objekty jsou množiny
  - ▶ různé formální teorie (nekonečno, axiom výběru)
- ▶ Náš cíl
  - ▶ pochopit pojem množina
  - ▶ naučit se pracovat se zápisy množin
  - ▶ nepouštět se do sporných aspektů teorií množin

Množina

- ▶ Množina
  - ▶ skupina objektů (čísel, aut, myší, množin)
  - ▶ ne nutně stejného typu
  - ▶ neobsahuje duplicitu
  - ▶ není uspořádaná
- ▶ Základní fakta
  - ▶ existuje prázdná množina – $\emptyset$
  - ▶ množina může obsahovat jiné množiny
- ▶ Zápis množin
  - ▶ výčtem prvků: $\{1, 2, 3\}$, $\{\emptyset, \{\emptyset\}\}$
  - ▶ výrokem: $\{x \mid x \in \mathbb{N} \wedge x > 5\}$

Nekonečné množiny

- ▶ Nekonečné množiny
  - ▶ existují ve většině teorií množin
  - ▶ různě velká nekonečna
  - ▶ např. přirozená čísla (racionální čísla) vs. reálná čísla
  - ▶ více v dalších přednáškách

Množinové operace (1)

- ▶ Operátor $\in$
  - ▶ $=$ prvek patří do množiny
  - ▶ tzn. na levé straně je vždy prvek, na pravé **vždy** množina
  - ▶ platí $\forall x(x \notin \emptyset)$
  - ▶ platí $\emptyset \in \{\emptyset\}$
  - ▶ platí $\emptyset \notin \{\{\emptyset\}\}$

Podmnožiny

- ▶ Podmnožina $\subseteq$
  - ▶ $A \subseteq B \Leftrightarrow \forall x(x \in A \Rightarrow x \in B)$
  - ▶ zkrácený zápis $\forall x \in A (x \in B)$
- ▶ Potenční množina
  - ▶ množina všech podmnožin dané množiny
  - ▶ zápis: $\mathcal{P}(A)$ nebo 2^A
  - ▶ $\mathcal{P}(A) = \{x \mid x \subseteq A\}$
  - ▶ platí: $\mathcal{P}(\emptyset) = \{\emptyset\}$
  - ▶ platí: $\mathcal{P}(\{\emptyset\}) = \{\emptyset, \{\emptyset\}\}$
  - ▶ platí: $\forall x(\emptyset \in \mathcal{P}(x) \wedge x \in \mathcal{P}(x))$

Množinové operace (2)

- ▶ Rovnost množin
  - ▶ $A = B \Leftrightarrow (A \subseteq B \wedge B \subseteq A)$
- ▶ Sjednocení $\cup$
  - ▶ $A \cup B = \{x \mid x \in A \vee x \in B\}$
- ▶ Průnik $\cap$
  - ▶ $A \cap B = \{x \mid x \in A \wedge x \in B\}$